

Afgørelse fra CBS' Praksisudvalg i klagen mod lektor Troels Troelsen.

Om klagen og dens behandling i udvalget

Ved skrivelse af 13. december 2016 har Keld Laursen og rektor Per Holten-Andersen på vegne af Akademisk Råd ved CBS og CBS' direktion indbragt en klage for CBS' Praksisudvalg (herefter 'udvalget') mod lektor cand.oecon Troels Troelsen, Institut for Produktion og Erhvervsøkonomi, CBS (i det følgende "indklagede").

Klagen angår et muligt brud på ansvarlig forskningspraksis i forbindelse med indklagedes udarbejdelse af en rapport med titlen "Dansk Landbrugs Ramevilkår og Konkurrence" (i det følgende "Rapporten"). Rapporten blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016.

Processproget i udvalgets afgørelse er dansk. Alt materiale, der angår sagen, er på dansk, bortset fra klagen, der er affattet på engelsk.

Klager har vedlagt en række bilag til klagen. Det drejer sig om; 1) indkaldelsen til arrangementet den 2. august 2016, 2) Aftale om forskning med bevilling mellem Bæredygtigt Landbrug og CBS, 3) en artikel dateret 8. december 2016, 6:52, fra www.dr.dk, 4) en artikel dateret 8. december 2016, kl. 21:36 fra www.dr.dk, 5) mail af 30. maj 2016 fra Jens Evald Jensen til Troels Troelsen, 6) to e-mails af 26. juli 2016 fra Johannes Mouritsen til Troels Troelsen, 7) presseklip fra Altingt.dk af 15. september 2016.

Udvalget har ved behandlingen af denne sag været sammensat som følger:

- Professor lic.jur. Søren Friis Hansen, Juridisk Institut (formand)
- Professor Dr. Phil. Kurt Jacobsen, Centre for Business History
- Professor, Ph.D. H.C. Kongsted, Department of Innovation and Organizational Economics

Praksisudvalget har behandlet sagen i møder den 2. januar 2017, den 2. marts 2017, den 16. marts 2017, samt den 23. marts 2017.

Indklagede afgav den 11. januar 2017 et skriftligt svarskrift angående klagen. Udvalget anmodede ved e-mail af 6. februar 2017 indklagede om at uddybe sit svarskrift, hvilket skete ved e-mail af 16. februar 2017. Indklagede har ved e-mail af 6. marts og af 20. marts 2017 fremsendt nogle supplerende bemærkninger til udvalget.

Forud for udvalgets møde den 2. marts 2017 havde indklagede anmodet om at få foretræde for udvalget. Indklagede deltog derfor i en del af udvalgets møde sammen med en bisidder (advokat Lene McCormick). Indklagede forelagde sit syn på klagen, og besvarede spørgsmål fra udvalget.

Forud for udvalgets møde den 16. marts havde Johannes Mouritsen anmodet om at få foretræde for udvalget. Johannes Mouritsen deltog derfor i en del af udvalgets møde og besvarede spørgsmål fra udvalget. Johannes Mouritsen har forelagt udvalget notat om projektets tilblivelse samt en e-mailkorrespondance af 26. juli 2016 mellem Johannes Mouritsen, Troels Troelsen og Torben Vagn Rasmussen.

Udvalget har, henset til det i klagen vedlagte materiale, skønnet, at det ikke har været nødvendigt at anmode klager om at afgive en replik.

Klagen

Klager har i klagen rejst fem individuelle klagepunkter, der er formuleret som følger:

The complaint comprises of the following components that all regard questionable research practice:

- A. Prima facie evidence of deliberate and systematic selection (and de-selection) of data and discussion of the results with the intention of biasing the conclusion*
- B. An indication of a general conflict of interest including that the grant donor may have authored parts of the report*
- C. Individuals who have made substantial contributions to the report may have been left out from the list of authors*
- D. The identity of the grant donor does not appear to have been declared correctly in the report*
- E. References to sources of data and other material may have been left out from the report*

Regelværket

I forhold til den foreliggende klage foreligger to relevante sæt regler.

- 1) Bekendtgørelse om Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (jf. bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009, gengivet i uddrag).

§ 2. Ved videnskabelig uredelighed forstås: Forfalskning, fabrikering, plagiering og andre alvorlige brud på god videnskabelig praksis, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskningsmæssige resultater. Omfattet af videnskabelig uredelighed er bl.a.:

- 1) Uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
- 2) Uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.
- 3) Uoplyst usædvanlig og vildledende anvendelse af statistiske metoder.
- 4) Uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner.
- 5) Plagiering af andres resultater eller publikationer.
- 6) Uretmæssig angivelse af forfatterrolle, titel eller arbejdssted.
- 7) Afgivelse af urigtige oplysninger om videnskabelige kvalifikationer.

- 2) Den danske kodeks for integritet i forskning (november 2014). Kodeksen indeholder ikke juridisk bindende bestemmelser om ansvarlig forskningspraksis (de relevante bestemmelser er gengivet).

Grundlæggende principper (kodeksens afsnit I):

Ærlighed

For at sikre forskningens troværdighed bør forskerne være ærlige, når de rapporterer målsætninger, metoder, data, analyser, resultater, konklusioner osv.

Dette kræver præcis og afbalanceret rapportering ved:

- præsentation og fortolkning af forskning*
- fremsættelse af påstande, som er baseret på resultater*
- anerkendelse af andre forskeres arbejde*

- ansøgning om forskningsmidler
- bedømmelse og evaluering af forskning

Gennemsigtighed

For at sikre troværdigheden af videnskabelige ræsonnementer og sikre, at akademiske overvejelser stemmer overens med praksis inden for det relevante forskningsområde, bør alle faser i forskningen være omfattet af gennemsigtighed.

Dette kræver åbenhed ved rapportering af:

- interessekonflikter
- planlægning af forskning
- anvendte forskningsmetoder
- resultater og konklusioner

Ansvarlighed

For at sikre pålidelig forskning bør alle involverede parter kunne holdes ansvarlige for den udførte forskning.

Dette kræver, at forskere og institutioner påtager sig et ansvar for den forskning, de udøver, med hensyn til:

- forskningsresultaters korrekthed og pålidelighed
- overholdelse af alle relevante bestemmelser
- opbygning og bevaring af en kultur, der understøtter integritet i forskning, via undervisning, oplæring og supervision
- sikring af passende håndtering af brud på ansvarlig forskningspraksis

Kodeksens afsnit 4:

4. Forfatterskab

- "En forfatter er enhver, der er anført som ophavsmand til en forskningspublikation."

i. Tildeling af forfatterskab bør generelt være baseret på kriterierne a-d hentet fra Vancouver-reglerne, og alle personer, som opfylder disse kriterier, bør anerkendes som forfattere:

a. Væsentlige bidrag til idé bag eller design af arbejdet eller til tilvejebringelsen, analysen eller fortolkningen af data til arbejdet, og

b. udformning af arbejdet eller kritisk revidering i forbindelse med betydningsfuldt intellektuelt indhold, og

c. endelig godkendelse af den version, der skal publiceres, og

d. aftale om at være ansvarlig for alle aspekter af det udførte arbejde ved at sikre, at spørgsmål i relation til præcisionen eller integriteten af enhver del af arbejdet bliver tilstrækkeligt undersøgt og løst.

ii. Ud over at være ansvarlig for de dele af arbejdet, som han eller hun selv har stået for, bør en forfatter kunne identificere, hvilke medforfattere der er ansvarlige for andre specifikke dele af arbejdet.

iii. Kriterierne for forfatterskab bør ikke anvendes til at udelukke personer, som på anden vis ville opfylde kriterierne for forfatterskab, og derfor bør de personer, som opfylder kriterium a, gives mulighed for at opfylde kriterierne b-d.

iv. Forfattere har ret til at afvise forfatterskab, f.eks. hvis de er uenige med (dele af) metoderne eller konklusionerne i publikationen. Væsentlige bidrag til arbejdet bør imidlertid altid oplyses, f.eks. under taksigelser.

v. Vigtigt arbejde og intellektuelle bidrag fra andre, som har påvirket den rapporterede forskning, men ikke opfylder kriterierne for forfatterskab, skal anerkendes på behørig vis.

vi. Deltagelse udelukkende i opnåelsen af finansiering, indsamling af data eller generel supervision af forskningsgruppen berettiger ikke til forfatterskab.

vii. Hvis forfatterskabet står i en gruppes navn, bør alle medlemmer af gruppen opfylde kriterierne for at opnå forfatterskab.

viii. Gæsteforfatterskab (dvs. angivelse af forfattere, som ikke kvalificerer sig som sådan) eller spøgelsesforfatterskab (dvs. udeladelse af personer, som skulle have været anført som forfattere) bør ikke forekomme.

ix. Beslutninger angående publicering og forfatterskab bør tages i fællesskab og bør meddeles til alle medlemmer af forskningsteamet. Enhver ændring af manuskripter efter indsendelse bør godkendes af alle forfattere.

x. Alle forfattere er ansvarlige for indholdet af publikationen. Hver forfatters ansvar skal imidlertid vurderes i forhold til deres respektive roller i forskningen under hensyntagen til deres ekspertiseområder, erfaring og anciennitet, en mulig superviserende rolle og andre relevante faktorer. I visse tilfælde kan en forfatter derfor have et større ansvar end andre for at sikre integriteten af publikationen eller specifikke dele af publikationen.

Kodeksens afsnit 6:

6. Interessekonflikter

DEFINITIONER

En interessekonflikt er en situation, hvor finansielle eller andre interesser kan kompromittere eller påvirke den professionelle vurdering.

6.1 Ansvarsområder

i. Alle parter, der er involveret i den aktuelle forskning, bør oplyse enhver interessekonflikt.

ii. Bedømmere af forskning og forskningsansøgninger (f.eks. redaktører, bedømmere, forskningsråd osv.), som har en interessekonflikt, bør trække sig fra enhver involvering i processen.

iii. Alle parter, der er involveret i den aktuelle forskning, har et fælles ansvar for håndteringen af problemer i forbindelse med interessekonflikter.

6.2 Ansvarsfordeling

i. **Forskerne** er ansvarlige for at oplyse om alle interessekonflikter i relation til den forskning, de er involveret i.

ii. **Institutionerne** er ansvarlige for håndtering af interessekonflikter og sikring af, at alle interessekonflikter bliver håndteret korrekt. I denne sammenhæng bør institutionerne have en politik for håndtering af interessekonflikter, som omfatter oplysninger om:

a. Situationer, der udgør en interessekonflikt

b. Tilkendegivelse af interessekonflikter, herunder hvordan problemer med fortrolighed skal håndteres

Er medlemmerne af praksisudvalget inhabile qua deres ansættelse på CBS?

På udvalgets møde den 2. marts 2017 fremsatte indklagedes bisidder en formel indsigelse angående udvalgsmedlemmernes habilitet. Bisidderen påpegede således, at klagen i den foreliggende sag er underskrevet af bl.a. CBS' rektor Per Holten-Andersen, og at medlemmerne af udvalget, der alle er ansatte på CBS, derfor må anses for at være inhabile ved behandlingen af den foreliggende klage.

Det bemærkes hertil, at det udtrykkeligt fremgår af reglerne for CBS' Praksisudvalg (jf. reglernes artikel 3), at udvalget er uafhængigt og ikke er underlagt instruktionsbeføjelse fra CBS' ledelse.

Det fremgår af den danske kodeks for integritet i forskning (jf. afsnit 1.2 iii, og afsnit IV.1), at de enkelte institutioner er ansvarlige for at sikre et system på institutionelt niveau til håndtering af mistanker om brud på ansvarlig forskningspraksis. Det fremgår endvidere, at såvel forskere som andre parter kan fremlægge mistanke om brud på ansvarlig forskningspraksis.

Det fremgår af Kodeksen, jf. dennes Appendiks 1, afsnit 2, at håndtering af undersøgelser angående mistanke om brud på ansvarlig forskningspraksis skal ske under iagttagelse af de generelle principper for offentlig myndighedsudøvelse, og at de personer, som er involveret i håndteringen af mistanken og som varetager undersøgelsen, bør være *upartiske*.

Det fremgår af forarbejderne til den gældende lov om videnskabelig uredelighed (jf. bemærkningerne til lov nr. 552 af 17. juni 2008, gengivet i Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, side 3825), at det forebyggende og løbende arbejde med at sikre god videnskabelig praksis i forskningen er overladt til de enkelte forskningsinstitutioner.

Det fremgår af forslaget til lov om videnskabelig uredelighed m.v., (lovforslag 2016-17, L 117), jf. forslagets § 19, at det som udgangspunkt overlades til de enkelte institutioner at behandle tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis.

Det er således den enkelte institutions ansvar at udpege personer til varetagelse af behandling af sager om brud på ansvarlig forskningspraksis. Der ses ikke i det foreliggende regelværk at være regler, som generelt afskærer personer, der er ansatte ved en institution, fra at deltage i behandlingen af de sager, der måtte blive rejst af den pågældende institution.

Der er ingen af de tre medlemmer i udvalget, som har en særlig personlig eller økonomisk interesse i den foreliggende sags udfald. Udvalget har konstateret, at der ikke foreligger omstændigheder i øvrigt, som er egnede til at vække tvivl om udvalgsmedlemmernes upartiskhed ved afgørelse af den foreliggende klage.

Der er således ingen af de tre medlemmer i udvalget, som efter de almindelige principper for offentlig myndighedsudøvelse, jf. særligt forvaltningslovens § 3, kan anses for at være afskåret fra at deltage i sagens behandling.

På denne baggrund kan udvalget ikke tage indklagedes indsigelse angående udvalgsmedlemmernes inhabilitet til følge.

Udgør Rapporten et videnskabeligt produkt?

Udvalget har indgående drøftet spørgsmålet, om Rapporten kan klassificeres som et *videnskabeligt produkt*.

Indklagede har i denne henseende gjort gældende, at Rapporten, der blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, alene er en foreløbig rapport, og at den derfor ikke kan karakteriseres som et videnskabeligt produkt.

Indklagede har således påpeget, at det følger af den aftale om forskning med bevilling, der ligger til grund for Rapportens projektbeskrivelse, at:

- *"CBS/PEØ leverer to forskningsrapporter, der beskriver de ovenfor gennemgåede problemstillinger"*

Af bevillingsaftalen fremgår vedrørende den første rapport, at denne skal indeholde en *"oversigt over rammebetingelser fra de medtagne områder, en økonomisk-teoretisk gennemgang af effekterne af de væsentligste rammebetingelser"*, samt:

- *"Sammenfatning af notatets resultater"*

Indklagede har på denne baggrund gjort gældende, at det følger af aftalen, der ligger til grund for den udarbejdede rapport, at den i aftalen omhandlede forskning skal fremlægges i to separate rapporter, og at den foreløbige rapport, der blev præsenteret den 2. august 2016, må anses som et *'notat'*.

Rapporten kan således efter indklagedes opfattelse ikke anses som en forskningspublikation, idet *'notatet'* alene indeholder en undersøgelse og en analyse, som er fremlagt til midlertidig rapportering.

I den nugældende lov om forskningsrådgivning mv., findes ingen definition af, hvad er forstås ved et *"videnskabeligt produkt"*. En sådan definition findes ej heller i den nugældende bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009.

I lovforslag 2016-17 L 117 et er videnskabeligt produkt defineret som (jf. forslaget § 3, stk. 1, nr. 6):

- *"Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som et led i forskning, herunder ansøgning om forskningsmidler"*

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslag L 117 (jf. de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit 3.4.3.3), at den i lovforslaget optagne definition af begrebet *videnskabeligt produkt* lægger sig opad den ved UVVU hidtil anvendte praksis:

"Uddannelses- og Forskningsministeriet foreslår, at lovforslaget herudover definerer videnskabeligt produkt som et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler, forsker som en person, der er ph.d.-studerende, har en ph.d.-grad eller har tilsvarende kvalifikationer, og forskningsinstitution som en offentlig dansk institution, hvor der udøves forskning.

Disse tre begreber er ikke foreslået defineret af ekspertudvalget, men henset til begrebernes centrale betydning i lovforslaget finder Uddannelses- og Forskningsministeriet det hensigtsmæssigt, at begreberne defineres i loven for at bidrage til at skabe yderligere klarhed over lovens anvendelse.

Videnskabeligt produkt og forsker er begreber, der foreslås anvendt til at afgrænse Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds kompetenceområde. Begreberne tydeliggør, at det alene er forhold vedrørende forskning og forskere, som nævnet skal behandle i modsætning til f.eks. forhold vedrørende almindelige bachelor- og kandidatstuderende, artikler i dagspressen og rapporter og analyser udarbejdet som led i offentlig sagsbehandling af ikke-forskere. Samme afgrænsning findes i de gældende regler for UVVU, der dog ikke indeholder en definition af begreberne, og hvor terminologien videnskabeligt uddannet anvendes i stedet for forsker.

De foreslåede definitioner lægger sig op ad UVVU's hidtidige praksis. Efter praksis i UVVU skal et videnskabeligt produkt være frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning. Videnskabeligt uddannede personer er efter praksis personer, der har en ph.d.-grad eller er nær afslutningen af et ph.d.-forløb, og personer, der har opnået tilsvarende kvalifikationer. For at tydeliggøre i lovforslaget, at de personer, der kan blive genstand for en sag om videnskabelig uredelighed, også er personer, der er under ph.d.-uddannelse, foreslås forsker defineret som omfattende ph.d.-studerende."

Den i klagen omhandlede rapport blev præsenteret ved et offentligt tilgængeligt møde, der blev afholdt på CBS den 2. august 2016, kl. 11:00 til 14:00.

Det fremgår af invitationen til arrangementet, at *"der udleveres trykte eksemplarer så længe oplag haves"*.

Der er i invitationen til arrangementet indsat et link, hvor det fremgår; *"Læs rapport Dansk Landbrugs rammevilkår og konkurrenceevne"*.

Af programmet for arrangementet fremgår, bl.a. at:

- *"En analyse konkluderer",*
- Troels Troelsen har *"undersøgt"* de økonomiske konsekvenser af de danske rammevilkår
- *"Resultaterne af analysen"* fremlægges den 2. august
- *"Metoden har med en ny forskningsvinkel beregnet tab grundet danske rammevilkår"*

Der er i Rapportens kapitel 1 angivet en samlet indholdsfortegnelse med angivelse af kapitlerne 1-8. Det er anført, at: *"den følgende analyse er en delanalyse"*, og at der: *"udestår"* kapitlerne 3, 7, og 8.

Rapportens kapitel 1 har titlen: *"Konklusioner og sammendrag om dansk Landbrugs Rammevilkår og konkurrenceevne"*.

Udvalgets overvejelser vedrørende rapportens status som et videnskabeligt produkt.

Der er ikke i den rapport, der blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, taget noget som helst forbehold angående rapportens status som et videnskabeligt produkt. Det er oplyst, at tre kapitler ikke "er med i den første delrapport", og at der "udestår yderligere tre kapitler". Den, der læste den rapport, som blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, er således på ingen måde blevet advaret om, at der måtte forventes tilføjelser eller rettelser til kapitlerne 1, 2, 4, 5 og 6. For læseren af Rapporten trænger den naturlige konklusion sig på, at de fremlagte kapitler, der fremstår som en selvstændig sammenhængende analyse baseret på en ny forskningsvinkel, udgør et videnskabeligt produkt.

Indklagede kan ikke forinden præsentationen af rapporten for offentligheden have været uvidende om, at Rapporten ved fremlæggelsen og offentliggørelsen den 2. august 2016 ville blive præsenteret for offentligheden som en "analyse", der var foretaget af ham, og som var baseret på en: "metode med en ny forskningsvinkel". Dette er således udtrykkeligt angivet i det materiale, der blev fremlagt for offentligheden i forbindelse med Rapportens offentliggørelse og præsentation den 2. august 2016.

Udvalget konstaterer, at den i klagen omhandlede rapport, der blev udleveret i trykt form ved et offentligt tilgængeligt arrangement på CBS den 2. august 2016, og som har været gjort offentligt tilgængelig via internettet forud for dette arrangement, må anses for at være gjort tilgængelig for offentligheden senest den 2. august 2016.

Udvalget konstaterer, at rapporten, der blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, efter de foreliggende oplysninger utvivlsomt må anses for at være frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som et led i forskning.

Udvalget konkluderer på ovenstående baggrund, at den rapport om Dansk Landbrugs Rammevilkår og Konkurrenceevne, der blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, utvivlsomt udgør et videnskabeligt produkt.

Dette indebærer, at de gældende regler for videnskabelige produkter finder anvendelse på Rapporten, hvilket indbefatter dels reglerne i bekendtgørelse om Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed, dels reglerne i Den danske kodeks for integritet i forskning.

Det er således uden betydning ved vurderingen af, om den rapport, der blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, opfylder kodeksens krav til ansvarlig forskningspraksis, om der måtte være foretaget rettelser eller tilføjelser i rapporten ved en eventuel senere offentliggørelse af den samlede 'endelige' rapport.

Hvem bærer ansvaret for iagttagelse af standarderne for ansvarlig forskning?

Indledende bemærkninger

Indklagedes anbringende angående rapportens status som et "notat" (jf. ovenfor) må forstås således, at det er indklagedes opfattelse, at kravene til integritet i forskningen og om iagttagelse af ansvarlig forskningspraksis alene skal være iagttaget i den anden 'endelige' rapport.

Denne anden og endelige rapport er endnu ikke offentliggjort. Indklagede har imidlertid fremsendt den ikke offentliggjorte endelige rapport til udvalget.

Indklagede har i denne forbindelse gjort gældende, at den rapport, der er genstand for klagen, ikke kan vurderes isoleret. Vurderingen af, om reglerne for ansvarlig forskningspraksis er overholdt, skal således efter indklagedes opfattelse ske i forhold til den endelige version af rapporten.

Indklagede har gjort gældende, at han kom sent ind i forløbet omkring projektudformningen, og at han hverken har haft indflydelse på styregruppen eller på indholdet af projektet.

Indklagede har videre (jf. mail af 6. marts 2017) gjort gældende, at han ikke har underskrevet aftalen om forskningsbevilling. Indklagede har naturligvis udført arbejdet med forskningen efter den pågældende aftale, ligesom han har fortolket aftalens beskrivelse vedrørende opdelingen af projektets resultater i to rapporter, hvoraf den ene er i notatform og den anden er endelig.

Indklagede har endvidere gjort gældende, at han under udarbejdelsen af rapporten har været under et stort tidspres.

Indklagedes anbringender må i denne henseende forstås således, at en eventuel tilsidesættelse af principperne for standarderne vedrørende ansvarlig forskning, der måtte kunne henføres til den rapport, der blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, ikke kan tilregnes ham.

Eventuelle brud på ansvarlig forskningspraksis i den første rapport skyldes således ifølge indklagede dels, at den underliggende aftale om forskningsbevilling vedrørende udarbejdelse af rapportens dele har været uklar, dels at arbejdet har været udført under tidspres.

Generelle overvejelser vedrørende forskeres ansvar for iagttagelse af ansvarlig forskningspraksis

Indklagedes anbringender i relation til spørgsmålet om ansvaret for eventuelle brud på ansvarlig forskningspraksis giver udvalget anledning til nogle generelle overvejelser vedrørende ansvaret for iagttagelse af reglerne i den danske kodeks for integritet i forskningen, hvilket i øvrigt tillige aktualiseres af det faktum, at en af klagerne i denne sag er CBS' ledelse.

Det understreges i den danske kodeks, at **alle involverede parter** bør kunne holdes ansvarlige for den udførte forskning (Kodeksens afsnit I), og at alle involverede parter i forskningsprocessen følger høje standarder for udførelse af forskning (afsnit II). Det følger endvidere udtrykkeligt af kodeksen, at **alle forskere**, der er involveret i forskningen, er ansvarlige for dels planlægning og udførelse af deres forskning (jf. kodeksens afsnit 1, 1.2, litra i), dels for at oplyse om alle interessekonflikter i relation til deres forskning (jf. kodeksens afsnit 6.1 i).

Det endelige ansvar for, at den udøvede forskning overholder kravene til integritet i forskningen, og at forskningen sker under iagttagelse af ansvarlig forskningspraksis, påhviler i henhold til kodeksen den enkelte forsker. Det fremgår hertil udtrykkeligt af kodeksens afsnit 1, 1.2, litra iii), at:

"Forskerne bør ikke indgå aftaler (f.eks. med sponsorer eller andre), der begrænser deres adgang til deres egne data og muligheden for at analysere og udgive disse data uafhængigt, medmindre sådanne adgangsbegrænsninger er berettigede i kraft af de specifikke omstændigheder."

Det anførte indebærer efter udvalgets opfattelse, at en forsker ikke bør acceptere at medvirke i et forskningsprojekt, hvis den pågældende derved bliver underkastet bestemmelser i en kontrakt, eller instrukser eller pålæg fra en institutleder, medlemmer af en styregruppe, eller andre foresatte, hvorved den enkelte forsker begrænses i adgangen til egne data eller pålægges begrænsninger i muligheden for at gennemføre en uafhængig analyse og udgivelse af disse data.

Det er således efter udvalgets opfattelse uden betydning for den enkelte forskers ansvar for iagttagelse af kodeksens regler om ansvarlig forskningspraksis, om den aftale med sponsorer eller andre, der ligger til grund for forskningsprojektet, er indgået som en aftale mellem sponsor og den enkelte forsker, eller som en aftale mellem sponsoren og universitetet, repræsenteret ved et organ, som i henhold til universitetsloven har ret til at tegne institutionen.

Det følger af universitetslovens § 2, stk. 2, som affattet ved lov nr. 634 af 14. juni 2011, at universitetet skal værne om universitetets og den enkeltes forskningsfrihed og om videnskabsetikken. Af forarbejderne til denne bestemmelse fremgår, at institutlederen har kompetence til at pålægge en forsker at løse en bestemt opgave, jf. de almindelige bemærkninger til lov nr. 634 af 14. juni 2011, afsnit 3.2.1.3:

"Den enkelte forsker har forskningsfrihed inden for sit faglige ansættelsesområde med de forpligtelser, der følger af et ansættelsesforhold. Den enkelte forsker har således frihed til at vælge metode, fremgangsmåde og emne inden for universitetets forskningsstrategiske rammer, som fastlagt i udviklingskontrakten.

Institutlederen kan i kraft af sin instruktionsbeføjelse pålægge den enkelte forsker at løse bestemte opgaver, men den enkelte forsker kan, hvor den pågældende ikke er pålagt sådanne opgaver, forske frit inden for universitetets forskningsstrategiske rammer."

Udvalget bemærker, at det, som anført ovenfor, følger af den danske kodeks for integritet i forskningen, at det er den enkelte forsker, der bærer et personligt og endeligt ansvar for iagttagelse af de ikke juridisk bindende regler i den danske kodeks for integritet i forskningen vedrørende standarderne for ansvarlig forskningspraksis.

Efter udvalgets opfattelse følger det heraf, at den enkelte forsker nødvendigvis må være berettiget til, og efter omstændighederne tillige forpligtet til, at nægte at efterkomme instrukser indeholdt i en kontrakt, eller instrukser afgivet over for den pågældende forsker af en institutleder, af en eventuel styregruppe tilknyttet projektet, eller af andre foresatte, såfremt de pågældende instrukser måtte bringe den pågældende forskers mulighed for at gennemføre en uafhængig analyse og en uafhængig udgivelse af egne data i fare.

En sådan ret og efter omstændighederne tillige pligt for den enkelte forsker til at sige fra over for instrukser, der måtte bringe vedkommendes uafhængighed i relation til analyse og udgivelse af egne data i fare, er et nødvendigt korrelat til den enkelte forskers individuelle ansvar for iagttagelse af standarderne om ansvarlig forskningspraksis i den danske kodeks om integritet i forskningen.

Den her nævnte ret og pligt for den enkelte forsker til at undlade at følge visse instrukser er i øvrigt en absolut forudsætning for, at praksisudvalget vil kunne pådømme den enkelte forskers eventuelle brud på kodeksens ikke juridisk bindende standarder for udførelse af ansvarlig forskning, hvorefter der påhviler den enkelte et individuelt ansvar for iagttagelse af kodeksens regler.

Det anførte vedrørende en ret og eventuelt tillige pligt for den enkelte forsker til at sige fra over for instrukser, der måtte bringe den pågældendes forskningsmæssige uafhængighed i fare, er en nødvendig følge af de ikke juridisk bindende regler i den danske kodeks for integritet i forskningen.

Den nævnte ret til at nægte at udføre visse instrukser påvirkes derfor ikke af de retligt bindende regler i universitsloven, jf. eksempelvis institutlederens ret til at pålægge en forsker bestemte opgaver, der som anført ovenfor er forudsat i universitslovens § 2, stk. 2. Tilsvarende gælder i forhold til den instruktionsbeføjelse, der efter de almindelige arbejdsretlige regler tilkommer forskerens institution i dennes rolle som arbejdsgiver.

Det bemærkes i henseende til en potentiel konflikt mellem på den ene side den enkelte forskers individuelle ansvar for iagttagelse af kodeksens standarder vedrørende forsvarlig forskning og på den anden institutionernes retligt forankrede instruktionsbeføjelse over for den enkelte forsker, at det om ansvarsfordelingen følger af kodeksens afsnit 3.2, litra iv), at det er **institutionerne**, som har ansvaret for at sikre, at forskningssponsorer og andre finansieringskilder respekterer forskernes pligt til at publicere forskning og forskningsresultatet på en ærlig, gennemsigtig og nøjagtig måde. Det følger som anført ligeledes af universitslovens § 2, stk. 2, at universitetet skal værne om videnskabsetikken.

Afslutningsvis skal det understreges, at udvalget ikke har nogen som helst oplysninger om, at indklagede skulle have fået nogen instrukser, anvisninger eller lignende vedrørende udarbejdelse af Rapporten, der kan have bragt indklagedes uafhængighed eller mulighed for at iagttage standarderne for ansvarlig forskning i fare. Indklagede har således oplyst overfor udvalget, at han har accepteret at udføre arbejdet med Rapporten i overensstemmelse med den foreliggende kontrakt.

Udvalgets overvejelser om Troels Troelsens ansvar for Rapporten offentliggjort den 2. august 2016

I den konkrete sag har indklagede, med en vis rette, påpeget, at den til grund for Rapporten liggende aftale om forskning med bevilling er uklar for så vidt angår beskrivelsen af projektets enkelte dele og de enkelte deles status som videnskabeligt produkt, hhv. som et "notat". Det fremgår således af aftalens Bilag 1, som er projektbeskrivelsen for projektet, jf. bilagets afsnit 2.2, at der skal leveres en "Sammenfatning af notatets resultater".

Det fremgår imidlertid som anført ovenfor udtrykkeligt af den danske kodeks for integritet i forskning, at det er den enkelte forsker, der bærer et individuelt ansvar for forskningens planlægning og udførelse.

Læserne af Rapporten gøres på intet tidspunkt opmærksomme på, at der i Rapportens kapitler 1, 2, 4, 5, og 6, som blev offentliggjort og præsenteret den 2. august 2016, skulle være udeladt relevante angivelser af forfattere, eller udeladt relevante oplysninger om eventuelle interessekonflikter.

Udvalget bemærker i denne henseende, at klagen alene angår den rapport, der blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016. Af de grunde, der er anført ovenfor, finder udvalget, at den rapport, der blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, utvivlsomt må klassificeres som et videnskabeligt produkt.

Udvalget konstaterer, at indklagede er den eneste forsker, som er angivet som forfatter til Rapporten. Indklagede bærer således det fulde ansvar for iagttagelse af ansvarlig forskningspraksis i forhold til Rapporten i den form, under hvilken rapporten blev præsenteret for offentligheden den 2. august 2016.

Indklagede kan, som anført ovenfor, ikke fralægge sig ansvaret for eventuelle brud på ansvarlig forskningspraksis, der måtte forekomme i Rapporten, ved at henvise til, at han har arbejdet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen i den underliggende, ikke offentliggjorte, bevillingsaftale.

Det fremgår som anført ovenfor udtrykkeligt af den danske kodeks for integritet i forskning, at det er den enkelte forskers individuelle ansvar at tilrettelægge den pågældendes forskning. Det er således ganske uden betydning ved vurderingen af eventuelle brud på ansvarlig forskningspraksis, hvorvidt den enkelte forsker har været under tidspres ved udarbejdelsen af forskningsproduktet.

Det fremgår tillige af den danske kodeks (jf. afsnit 3.2, litra i), at forskerne er ansvarlige for publicering og formidling af deres forskning.

Udvalget bemærker, at det følger heraf, at det i tilfælde af tidspres må være en forpligtelse for den enkelte forsker, at det videnskabelige produkt holdes tilbage fra publicering eller formidling, indtil de krav, der følger af kodeksen for ansvarlig forskningspraksis, er iagttaget.

Har indklagede gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed?

Indledende bemærkninger

Praksisudvalgets kompetence omfatter ikke sager, der angår en forskers tilsidesættelse af de retligt bindende regler om videnskabelig uredelighed, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009.

Praksisudvalget har således adgang til at henvise mistanke om videnskabelig uredelighed for Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU), der har enekompetence til at afgøre sager herom.

Såfremt Praksisudvalget måtte finde, at der ikke er grundlag for at henvise et eller flere af de i klagen rejste klagepunkter til UVVU, har Praksisudvalget kompetence til at træffe afgørelse af, om der i relation til de rejste klagepunkter foreligger brud på ansvarlig forskningspraksis.

Videnskabelig uredelighed forudsætter i henhold til UVVU-bekendtgørelsens § 2, stk. 1, 1. pkt., at den pågældende forsker *"forsætligt eller groft uagtsomt"* har begået et af de i bestemmelsen nævnte alvorlige brud på god videnskabelig praksis. Østre Landsret har ved dom af 18. februar 2015, i sagen ved 19. afd. nr. B-3931-13, fundet, at videnskabelig uredelighed omfatter tilfælde, hvor det med fornøden klarhed må kunne lægges til grund, at den pågældende forsker handlede bevidst eller groft uagtsomt i forbindelse med at forfalske eller forvride det videnskabelige budskab. Vestre Landsret har i dom af 30. marts 2016, 13. afd. nr. B-0864-15, nået til en tilsvarende konklusion.

Udvalget har på denne baggrund drøftet spørgsmålet, om det på baggrund af klagen kan konstateres, at indklagede i forbindelse med udarbejdelsen og offentliggørelsen af Rapporten har gjort sig skyldig i *videnskabelig uredelighed*, som defineret i UVVU-bekendtgørelsens § 2.

Foreligger der skjult kassation af egne uønskede resultater?

I denne henseende har udvalget særligt drøftet, om indklagede ved udarbejdelse af Rapporten har foretaget uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater, jf. UVVU-bekendtgørelsens § 2, nr. 2, samt klagens punkt A.

Klagen er i denne henseende begrundet i, at indklagede i en mail af 26. juli 2016, sendt fra indklagede til Johannes Mouritsen, har anført følgende:

- *"Jeg vil ikke high lighte at case gårde, der alle drives efter ligevægtsprincippet giver dårligere resultater – for det er jo netop ligevægtsprincippet, dansk landbrug ønsker. Det fik de så mere eller mindre. Og andre beregninger ville være modelberegninger, som vi klandrer eksperterne for"*.

Indklagede har forklaret, at han i Rapporten har inddraget alle resultater fra samtlige de omtalte 'case gårde', idet han blot ved udarbejdelsen af Rapporten valgte ikke at fremhæve resultaterne fra de gårde, der blev drevet efter ligevægtsprincippet.

Johannes Mouritsen har over for udvalget bekræftet, at der ikke i Rapporten er udeladt nogle data, ligesom data fra samtlige de gårde, der drives efter ligevægtsprincippet, er medtaget i Rapporten.

Udvalgets overvejelser

På det foreliggende grundlag finder udvalget, at det ikke med fornøden klarhed kan lægges til grund, at indklagede ved at undlade at fremhæve resultater fra visse gårde, som i øvrigt alle er inkluderet i Rapporten, har gjort sig skyldig i forsætlig eller groft uagtsom uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.

Har indklagede uretmæssigt angivet sig selv som eneforfatter til rapporten?

Af Rapporten fremgår det, at Troels Troelsen er eneforfatter til Rapporten. Udvalget har drøftet, om det forhold, at Torben Vagn Rasmussen angiveligt skulle have forfattet dele af Rapporten, kan anses som uretmæssig angivelse af Troels Troelsens forfatterrolle, og om indklagede i derved har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed, jf. UVVU-bekendtgørelsens § 2, nr. 6), samt klagens punkt C.

Mistanken om en mulig uretmæssig angivelse af Troels Troelsens forfatterrolle er begrundet i en passage fra en e-mail sendt af indklagede den 26. juli 2016 til Johannes Mouritsen, hvor det hedder:

- *"Vedr. forfatter så har Torben og jeg talt om det – og har talt om det for et par uger siden – og vi mener, at det er klogest, at det kun er mig. Det er ikke for lånte fjer, men også fordi Bæredygtigt Landbrug er inde over".*
- *"Hvis der kommer videnskabsartikler ud af dette, så kommer Torben på som medforfatter – og du, hvis du er interesseret."*
- *"Jeg har styrket omtalen af Torben og dig i et nyt kapitel 2 – og modtager gerne forslag til yderligere styrkelser. Her kan vi undlade det taktiske."*

Af en e-mail, som indklagede modtog den 26. juli 2016, kl. 0:55, fra Johannes Mouritsen, fremgik det i denne henseende bl.a.:

- *"Torben har ikke blot været projektleder. Han har ang. studiet af danske gødskningsrestriktioner foreslået, hvad der i invitationen til pressemødet kaldes for 'en ny forskningsvinkel' med studium af case gårde i ind- og udland. Han har selv foranstaltet og indsamlet data fra case gårdene. Han har bidraget med forslag til behandling af data. Han har revideret tekst og beregninger."*
- *"Dertil kommer, at Torben har skrevet en god del af kapital 6"*

Den omtalte 'Torben' er Torben Vagn Rasmussen.

Indklagede har i sit svarskrift, og overfor udvalget, forklaret, at han er eneste forfatter til Rapporten, og at der ikke har været skjult medforfatterskab.

Indklagede har over for udvalget bekræftet, at Torben Vagn Rasmussen har indgået i en skriveproces sammen med indklagede. Ifølge indklagede foregik dette ved, at Torben Vagn Rasmussen har levet forslag til tilpasninger af teksten i en "track changes"-proces.

Indklagede ville dog ikke tage stilling til en påstand om, at om Torben Vagn Rasmussen skulle være kommet med 'substantielle bidrag' til rapporten.

Oplysningen om, at Torben Vagn Rasmussen har skrevet *"en god del af kapitel 6"*, er, som det fremgår, ikke skrevet af indklagede, men af Johannes Mouritsen. Johannes Mouritsen har over for udvalget bekræftet det udsagn, som er indeholdt i e-mailen forfattet af ham, afsendt den 26. juli 2016, kl. 00:55, som han har fremlagt for udvalget. Johannes Mouritsen bekræftede således over for udvalget, at Torben Vagn Rasmussen; *"har skrevet en god del af kapital 6"*.

I e-mailen af 26. juli 2016, kl. 00:55, fra Johannes Mouritsen til indklagede er Torben Vagn Rasmussens bidrag til Rapporten beskrevet således, at Torben Vagn Rasmussen har:

- *"Initieret projektet"*
- *"Foranstaltet og indsamlet data"*
- *"Revideret tekst og beregninger"*
- *"Foreslået en ny forskningsvinkel"*

I den pågældende mail anbefalede Johannes Mouritsen, at Torben Vagn Rasmussen blev nævnt på Rapportens forside som medforfatter.

Johannes Mouritsen har over for udvalget bekræftet, at teksten til Rapportens kapitel 6 har været sendt frem og tilbage mellem indklagede og Torben Vagn Rasmussen. Sidstnævnte havde ifølge Johannes Mouritsen udarbejdet det første udkast til kapitlet, der altså er blevet tilrettet et antal gange.

Johannes Mouritsen har efter eget udsagn også bidraget med rettelser og input til indklagede vedrørende Rapportens indhold.

Indklagede har over for udvalget bekræftet, at der var omfattende drøftelser af spørgsmålet om, hvem der skulle angives som forfattere til Rapporten. Dette blev tillige bekræftet af Johannes Mouritsen.

Udvalgets overvejelser vedrørende indklagedes angivelse af forfatterrolle

Udvalget konkluderer, at det på det foreliggende grundlag ikke kan lægges til grund, at Torben Vagn Rasmussen faktisk har været eneforfatter til dele af Rapporten (særligt kapital 6).

Vestre Landsret har ved dom af 30. marts 2016 givet en forsker medhold i, at vedkommende ikke havde gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed. UVVU havde i den pågældende sag truffet afgørelse om, at forskeren havde gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed. Baggrunden var, at forskeren havde undladt at oplyse om en tredjemands væsentlige bidrag til en artikel, hvortil forskeren havde været angivet som forfatter. UVVUs afgørelse i sagen blev således underkendt af Vestre Landsret.

På det foreliggende grundlag, og henset til Vestre Landsrets praksis vedrørende afgrænsningen af den i UVVU-bekendtgørelsen indeholdte definition af begrebet videnskabelig redelighed, finder udvalget ikke, at det med den fornødne klarhed er godtgjort, at indklagede har gjort sig skyldig i forsætlig eller groft uagtsom uretmæssig angivelse af forfatterrolle. Udvalget finder derfor på det foreliggende grundlag ikke, at indklagede har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed.

Indebærer indklagedes manglende angivelse af medforfatter(e) et brud på ansvarlig forskningspraksis?

Udvalget finder som anført ovenfor ikke, at indklagede ved at angive sig selv som eneforfatter til Rapporten har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed.

Herefter skal udvalget tage stilling til, om Torben Vagn Rasmussen har ydet sådanne væsentlige bidrag til ideen bag rapporten, til tilvejebringelsen af rapportens analyser, eller til fortolkningen af Rapportens data, at indklagede ved at undlade at tildele ham forfatterskab til Rapporten har handlet i strid med ansvarlig forskningspraksis, jf. den danske kodeks for integritet i forskning, afsnit 4.1, litra i), punkt a), samt klagens punkt C.

Udvalgets overvejelser

Udvalget konstaterer, at det af Rapporten, som blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, fremgik, at Troels Troelsen var eneforfatter til hele rapporten.

Udvalget lægger på baggrund af de for udvalget fremlagte oplysninger angående samarbejdet mellem indklagede og Torben Vagn Rasmussen om udarbejdelsen af Rapporten (jf. ovenfor) til grund, at Torben Vagn Rasmussen utvivlsomt har ydet et substantielt bidrag til dels ideen bag arbejdet, dels tilvejebringelsen af analysen og fortolkningen af de data, der ligger til grund for Rapporten

Udvalget konkluderer derfor, at indklagede utvivlsomt skulle have tildelt Torben Vagn Rasmussen forfatterskab til Rapporten, der som anført ovenfor må anses som et videnskabeligt produkt, jf. den danske kodeks, afsnit 4.1, litra i), punkt a).

Johannes Mouritsen har forklaret for udvalget, at han har bidraget med en række rettelser og tilføjelser til Rapporten, som han har sendt til Troels Troelsen. Udvalget konstaterer, at meget taler for, at Johannes Mouritsens bidrag til Rapporten udgør en sådan kritisk revidering af betydningsfuldt intellektuelt indhold i rapporten, at indklagede også burde have tildelt forfatterskab til ham, jf. herved den danske kodeks afsnit 4.1, litra i), punkt b).

Udvalget konkluderer på denne baggrund, at i hvert fald indklagedes beslutning om ikke at angive Torben Vagn Rasmussen som medforfatter til Rapporten indebærer et brud på ansvarlig forskningspraksis.

Efter udvalgets opfattelser er der, henset til den indgående drøftelse af spørgsmålet om forfatterangivelse, som foregik mellem indklagede og Johannes Mouritsen og Torben Vagn Rasmussen i mailkorrespondancen af 26. juli 2016, der gik forud for præsentationen af Rapporten den 2. august 2016, tale om et alvorligt brud på ansvarlig forskningspraksis.

Manglende angivelse af bevillingsgivers identitet

Det fremgår af den aftale, der er indgået mellem Bæredygtigt Landbrug og CBS om forskning med bevilling, som ligger til grund for Rapporten, at Bæredygtigt Landbrug er part i aftalen, og at Bæredygtigt Landbrug i aftalen betegnes som "bevillingsgiver".

Det er i Rapporten oplyst (jf. kapitel 2, s. 1), at bevillingsgiver er Promilleafgiftsfonden. Der er hverken i Rapporten eller indkaldelsen til arrangementet den 2. august 2016 hvor Rapporten blev præsenteret, nogen oplysninger om, at Bæredygtigt Landbrug har været bevillingsgiver.

Indklagede har i sit svarskrift, og over for udvalget, bekræftet, at det er korrekt, at Bæredygtigt Landbrug ikke har været angivet som bevillingsgiver i rapporten (jf. klagens punkt D).

Udvalget konkluderer på denne baggrund, at der i Rapporten, som blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, ikke har foreligget den fornødne gennemsigtighed vedrørende bevillingsgivers identitet.

Udvalget konkluderer videre, at indklagede, der som forsker bærer et individuelt ansvar for at sikre den fornødne gennemsigtighed og herunder ansvaret for den fornødne rapportering af eventuelle interessekonflikter, ved at undlade at angive bevillingsgiverens identitet i Rapporten har gjort sig skyldig i et alvorligt brud på ansvarlig forskningspraksis, jf. den danske kodeks for integritet i forskningen, afsnit 6.1, litra i) og afsnit 6.2, litra i).

Udvalget understreger, at det i denne henseende er ganske uden betydning, om de økonomiske midler, som Bæredygtigt Landbrug har anvendt til finansiering af Rapporten, måtte være bragt til veje gennem en ansøgning herom til Promilleafgiftsfonden.

Manglende oplysning om interessekonflikter

Klagepunkt C angår spørgsmålet, om der foreligger en interessekonflikt, som ikke er behørigt oplyst i Rapporten. Det fremgår således af klagen, at særligt Torben Vagn Rasmussen og Bjarne Brønserud tilsyneladende skulle have været associeret med bevillingsgiver (Bæredygtigt Landbrug).

Indklagede har oplyst, at Torben Vagn Hansen har været formand for projektets styregruppe.

Indklagede har videre oplyst, at Torben Vagn Hansen ganske vist har været medlem af foreningen Bæredygtigt Landbrug, men at han ikke i øvrigt har repræsenteret Bæredygtigt Landbrug.

Det fremgår af en e-mail af 21. maj 2016, kl. 21:58, fra indklagede til Flemming Fuglede Jørgensen, der er formand for Bæredygtigt Landbrug, at indklagede har orienteret Flemming Fuglede Jørgensen om dele af de forventede resultater i rapporten.

Af en mail af 26. juli 2016, kl. 09:42, sendt fra indklagede til Johannes Mouritsen og Torben Vagn Rasmussen, fremgår det i forbindelse med diskussionen om angivelse af forfatterroller, at:

- *"det er klogest, at det kun er mig. Det er ikke for lånte fjer, men også fordi Bæredygtigt Landbrug er inde over også".*
- *"Jeg har styrket omtalen af Torben og dig i et nyt kapital 2 – og modtager gerne forslag til yderligere styrkelser. Her kan vi undlade det taktiske."*

Indklagede har over for udvalget gjort gældende, at *"inde over"* alene refererer til, at det er Bæredygtigt Landbrug, der har indgået bevillingsaftalen med CBS. Bæredygtigt Landbrug har ifølge indklagede ikke forsøgt at påvirke Rapportens resultater.

Af en e-mail fra Johannes Mouritsen til indklagede af 26. juli 2016, kl. 00:55, fremgår det vedrørende Torben Vagn Rasmussens rolle i projektet bl.a.:

- *"Torben har sammen med triumviratet initieret projektet med deres publikation, opfølgingsaktiviteter i Folketinget, og senest med beskrivelse af vores projekt og fremskaffelse af bevilling hertil".*

De fremgår af Rapporten (jf. kapitel 2, s. 1) om Torben Vagn Rasmussen, at han har været *"projektleder og forbindelsesled mellem bevillingsgiver, Promilleafgiftsfonden, og forskningens udførelse på CBS."*

I den danske kodeks for integritet i forskningen er en interessekonflikt defineret som (jf. afsnit 6):

- *"En situation, hvor finansielle eller andre interesser kan kompromittere eller påvirke den professionelle vurdering"*

Indklagede oplyser i sit svarskrift, at der i foråret 2016 var en større offentlig debat omkring svinebrugenes økonomi, og at der i denne forbindelse var arbejdspladser på spil.

Udvalgets overvejelser vedrørende manglende oplysning om interessekonflikter

Det er den enkelte forskers ansvar at oplyse om *alle interessekonflikter i relation til den forskning, de er involveret i*, jf. hertil kodeksens afsnit 6.2, litra i).

Udvalget henviser i denne henseende til, at indklagede dels selv har beskrevet de foretagne overvejelser om tildeling af forfatterskab som "taktiske", dels har været klar over, at Torben Vagn Rasmussen har været aktivt involveret i bl.a. politisk opfølgning i forhold til de problemstillinger, som projektet angår.

Indklagede har efter eget udsagn været klar over, at Rapporten berører emner, der i tiden kort forinden offentliggørelsen af Rapporten den 2. august 2016 har været genstand for offentlig debat.

Det fremgår af Rapportens kapitel 2, s. 1, at Torben Vagn Rasmussen har været "*bindeled*" mellem bevillingsgiver og "*forskningens udførelse på CBS*", og at han har været den ansvarlige for at indsamle data fra case gårde.

Læseren af Rapporten får således det klare indtryk, at Torben Vagn Rasmussen ikke har været involveret i selve analysen og udarbejdelsen af rapporten.

Udvalget konstaterer, at der ved vurderingen af dette klagepunkt må foretages en samlet vurdering af Rapporten under inddragelse de ovenfor konstaterede brud på ansvarlig forskningspraksis vedrørende manglende angivelse af bevillingsgiver og manglende tildeling af forfatterskab til Torben Vagn Rasmussen.

Udvalget konkluderer på denne baggrund, efter en samlet vurdering og med særlig henvisning til Torben Vagns Rasmussens rolle i forbindelse med projektets tilblivelse og Rapportens udarbejdelse, at der i den rapport, som blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, ikke har været den fornødne gennemsigtighed omkring interesser, som har kunnet påvirke indklagedes professionelle vurdering ved udarbejdelse af Rapporten.

Udvalget konkluderer videre, at indklagede, der som forsker bærer et individuelt ansvar for at sikre den fornødne gennemsigtighed vedrørende den udførte forskning og herunder ansvaret for den fornødne oplysning om samtlige interessekonflikter, ved at undlade at oplyse om enhver interessekonflikt, har gjort sig skyldig i et alvorligt brud på ansvarlig forskningspraksis, jf. den danske kodeks for integritet i forskningen, afsnit 6.1, litra i) og afsnit 6.2, litra i).

Udvalget understreger, at det i denne henseende er ganske uden betydning, hvilken rolle Torben Vagn Rasmussen måtte have spillet i foreningen Bæredygtigt Landbrug.

Manglende kildeangivelser i Rapporten

Klagepunkt E angår spørgsmålet, om der i Rapporten har været manglende kildehenvisninger til relevant materiale.

I klagen henvises der til, at der i rapporten skulle have været manglende kildehenvisninger til materiale modtaget fra Jørgen Evald Jensen, der er direktør for bevillingsgiver.

Troels Troelsen har for udvalget forklaret, at han har fået de oplysninger i Rapporten om proteinindhold fra en person i sit netværk, og at han i Rapporten henviser til den primære kilde til disse oplysninger (Agronard).

I klagens punkt E henvises til klagens bilag 4 og 7.

Det fremgår af en e-mail af 30. maj 2016 fra Jørgen Evald Jensen til indklagede, at Jørgen Evald Jensen vil fremsende materiale til Troels Troelsen angående problemer med afsætning af korn med et lavt proteinindhold.

I Rapportens kapitel 5 er der på side 50 indsat en graf med oplysninger om proteinindholdet i korn, og nedenunder er der indsat en tekst, som tilsyneladende er taget fra mailen fra Jørgen Evald Jensen.

Ideelt set burde indklagede her have henvist til, at oplysningerne er modtaget via Jørgen Evald Jensen, men udvalget finder ikke grundlag for at statuere, at indklagede ved formuleringen af teksten på s. 50 i Rapportens kapitel 5 har gjort sig skyldig i et brud på ansvarlig forskningspraksis.

I øvrigt finder udvalget ikke på baggrund af de i klagen anførte oplysninger grundlag for at konkludere, at der i rapporten skulle være udeladt relevante kildehenvisninger.

Samlet konklusion

Med de ovenfor anførte begrundelser er udvalget nået til følgende konklusioner vedrørende den foreliggende klage:

Udvalget finder ikke grundlag for at tage indklagedes indsigelse angående udvalgsmedlemmernes habilitet til følge.

Udvalget konkluderer, at den rapport om Dansk Landbrugs Rammevilkår og Konkurrenceevne, der blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, utvivlsomt udgør et videnskabeligt produkt.

Udvalget konstaterer, at det er indklagede, som er den eneste forsker, der er angivet som forfatter til Rapporten. Indklagede bærer således det fulde ansvar for iagttagelse af standarderne vedrørende ansvarlig forskningspraksis i forhold til Rapporten, som blev præsenteret for offentligheden den 2. august 2016.

Udvalget har herefter vurderet, hvorvidt indklagede har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed, sådan som dette er defineret i UVVU-bekendtgørelsen.

På det foreliggende grundlag finder udvalget ikke, at det med den fornødne klarhed er godtgjort, at indklagede har gjort sig skyldig i forsætlig eller groft uagtsom uretmæssig angivelse af forfatterrolle. På det foreliggende grundlag finder udvalget ligeledes, at det ikke med fornøden klarhed kan lægges til grund, at indklagede ved at undlade at fremhæve resultater fra visse gårde, som i øvrigt alle er inkluderet i rapporten, har gjort sig skyldig i forsætlig eller groft uagtsom uoplyst selektiv eller skjult kassation af egne uønskede resultater.

Udvalget finder derfor på det foreliggende grundlag ikke, at indklagede har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed.

Herefter er det Praksisudvalgets opgave at vurdere, om indklagede i henseende til de i klagen rejste spørgsmål har gjort sig skyldig i brud på ansvarlig forskningspraksis.

Udvalget konkluderer, at indklagedes beslutning om ikke at angive Torben Vagn Rasmussen som medforfatter til Rapporten indebærer et alvorligt brud på ansvarlig forskningspraksis.

Udvalget konkluderer, at indklagede, der som forsker bærer et individuelt ansvar for at sikre den fornødne gennemsigtighed, hvorunder hører ansvaret for den fornødne rapportering af eventuelle interessekonflikter, ved at undlade at angive bevillingsgiverens identitet i Rapporten, har gjort sig skyldig i et alvorligt brud på ansvarlig forskningspraksis.

Udvalget konkluderer efter en samlet vurdering og med særlig henvisning til Torben Vagns Rasmussens rolle i forbindelse med projektets tilblivelse og Rapportens udarbejdelse, at der i den Rapport, som blev præsenteret og offentliggjort den 2. august 2016, ikke har været den fornødne gennemsigtighed omkring interesser, som har kunnet påvirke indklagedes professionelle vurdering ved udarbejdelse af Rapporten.

Udvalget konkluderer, at indklagedes manglende oplysninger om interessekonflikter udgør et alvorligt brud på ansvarlig forskningspraksis.

Udvalget finder det på det foreliggende grundlag ikke godtgjort, at indklagede i Rapporten har undladt at give relevante kildehenvisninger i Rapporten.

Frederiksberg den 28. marts 2017

Søren Friis Hansen

Kurt Jacobsen

H.C. Kongsted

Udvalget finder det på det foreliggende grundlag ikke godtgjort, at indklagede i Rapporten har undladt at give relevante kildehenvisninger i Rapporten.

Frederiksberg den 28. marts 2017

Søren Friis Hansen

Kurt Jacobsen

H.C. Kongsted